

โครงการประชุมวิชาการนานาชาติ

The 1st ASEAN IA CONFERENCE on IMPACT ASSESSMENT AND MITIGATION: TOWARDS ASEAN ENGAGEMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๑. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมาหลายทศวรรษ ได้มุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยมีภาคอุตสาหกรรมเป็นปัจจัยนำของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ประเทศสามารถเพิ่มรายได้ประชาชาติและรายได้ต่อหัวของประชากร เกิดการขยายตัวของชุมชนเมือง รวมทั้งการพัฒนาทางด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมและความสะดวกสบายในชีวิตประจำวันของประชาชน อย่างไรก็ตามการพัฒนาที่มุ่งเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลักดังกล่าว ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในทางลบทั้งต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคมและสุขภาพ โดยสะท้อนไปถึงคำถามที่ว่า การพัฒนาที่เกิดขึ้นนั้น ได้นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างแท้จริงหรือไม่

การพัฒนาอุตสาหกรรมหนักที่ใช้เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ที่ผ่านมาเป็นภาคอุตสาหกรรมที่มีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ขึ้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ อย่างไรก็ตาม การนำทรัพยากรมาใช้ก็มีโอกาสที่จะส่งผลกระทบต่อในด้านต่างๆ ทั้งสิ่งแวดล้อมสังคมและสุขภาพ รวมทั้งได้เกิดเป็นประเด็นขัดแย้งระหว่างภาคเอกชนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มจะรุนแรงขึ้น โดยรูปแบบของปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและสุขภาพ พบเริ่มต้นตั้งแต่ก่อนการเริ่มดำเนินหรือขยายกิจกรรม ซึ่งเกิดจากความห่วงกังวลต่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพและการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชน ระยะที่สองเกิดข้อขัดแย้งระหว่างการดำเนินโครงการ ที่ยังมีข้อจำกัดของระบบการเฝ้าระวังและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและสุขภาพที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม และสุดท้ายระยะของหลังยุติกิจการ ในกรณีที่มีการดำเนินโครงการได้ก่อให้เกิดการปนเปื้อนของสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและผลกระทบต่อสุขภาพแล้วที่ยังจำเป็นต้องมีมาตรการจัดการในการจัดการกับพื้นที่หลังเสร็จสิ้นกิจการที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่จำเป็นต้องมีการฟื้นฟูและเยียวยาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจนอยู่ในระดับความเสี่ยงที่ไม่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตตามปกติของมนุษย์

หลักการประเมินผลกระทบ เป็นเครื่องมือที่ได้ถูกนำไปใช้ในการกำหนดโครงการทั้งของภาครัฐและเอกชน โดยประเทศไทยได้นำหลักการของการประเมินผลกระทบทั้งต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในการเป็นเครื่องมือทั้งก่อนการจัดทำและระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการ ซึ่งเจตนาธรรมณ์ของการประเมินผลกระทบก็เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน จากการวิเคราะห์ถึงผลกระทบทั้งด้านบวกและลบอย่างรอบด้าน เพื่อนำไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการให้ดำเนินโครงการ

หรือไม่ รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการตรวจติดตาม ควบคุมและแก้ไขผลกระทบอย่างรัดกุม ซึ่งการประเมินผลกระทบทั้ง สิ่งแวดล้อม สังคมและสุขภาพมีความซับซ้อนและรูปแบบของการประเมินที่หลากหลายตามบริบทของประเภทโครงการ สถานที่และสถานการณ์

และจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้การพัฒนาระบบเศรษฐกิจมิได้หยุดอยู่ภายในประเทศมีการสร้างความร่วมมือ ในการพัฒนาระหว่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียนภายใต้เป้าหมายของการรวมตัวกันของประเทศ สมาชิกอาเซียนภายในปี ๒๕๕๘ ที่มีวิสัยทัศน์ร่วมของผู้นำอาเซียน คือ "การสร้างประชาคมอาเซียนที่มีขีด ความสามารถในการแข่งขันสูง มีกฎเกณฑ์กติกาที่ชัดเจน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง" จากความร่วมมือในการ พัฒนาฯ ดังกล่าว ก่อให้เกิดผลกระทบข้ามพรมแดนทั้งทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและวิถีทาง สังคมของชุมชน และสุขภาพ

คณะกรรมการพัฒนาระบบและกลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ ที่มี นพ.วิพุธ พูลเจริญ เป็นประธาน ได้ ตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในอนาคตที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น จึง ได้ผลักดันการสร้างความร่วมมือดำเนินงานการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพในภูมิภาคอาเซียนและเอเชียแปซิฟิก ภายใต้ นโยบายการสร้างประชาคมอาเซียน โดยได้รับการอ้างอิงในเสาหลักประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) เสนอผ่านการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนา สาธารณสุข (Senior Official Meeting on Health Development: SOMHD) เพื่อเสนอต่อคณะมนตรี ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Senior Official Committee for the ASCC Council: SOCA) ต่อไป และจากการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประสานงานหลักด้านการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพของประเทศสมาชิก (ASEAN Focal Point on HIA : AFPHIA) ประเทศไทยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินงานการพัฒนาศักยภาพ บุคลากรเพื่อรองรับการดำเนินงาน

เพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ข้อมูลทางวิชาการ ระหว่างภาคส่วนต่างๆ ร่วมกัน อันจะนำมาสู่การเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน เพื่อนำมาสู่ความสำเร็จในการทำให้การประเมินผลกระทบ สามารถเป็นเครื่องมือของการพัฒนาอย่างยั่งยืนของทั้งประเทศไทย ประเทศในภูมิภาคอาเซียนและภูมิภาคอื่นๆ อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานพัฒนาศักยภาพบุคลากรของประเทศสมาชิก ประชาคมอาเซียน คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติที่มี รองนายกรัฐมนตรี(ศ.ดร.ยงยุทธ ยุทธวงศ์) เป็นประธาน ได้มีมติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เห็นชอบเป็นเจ้าภาพร่วมกับมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ในการ จัดประชุมวิชาการนานาชาติ The 1st ASEAN IA Conference on Impact Assessment and Mitigation: Towards ASEAN Engagement and Sustainable Development” ขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ในระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จังหวัดพิษณุโลก

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสร้างเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ข้อมูลวิชาการและประสบการณ์การดำเนินการและ การวิจัยในด้านการประเมินผลกระทบของโครงการพัฒนาของประเทศไทย ประเทศในภูมิภาคอาเซียน และภูมิภาคอื่นๆ

- ๒.๒ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาฐานข้อมูลการวิจัย และบทความวิชาการด้านการประเมินผลกระทบของประเทศไทย ประเทศในภูมิภาคอาเซียนและนานาชาติ
- ๒.๓ เพื่อก่อให้เกิดภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานการประเมินผลกระทบทั้งในประเทศไทย และระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนและนานาชาติ

๓. กรอบความคิดหลัก

ในการจัดประชุมวิชาการ The 1st ASEAN IA Conference ครั้งนี้ ดำเนินการภายใต้กรอบความคิดหลักที่ว่า “Impact Assessment and Mitigation: Towards ASEAN Engagement and Sustainable Development”

๔. ขอบเขตเนื้อหา/วิธีการดำเนินการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ในการจัดประชุมวิชาการครั้งนี้ เน้นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ข้อมูลทางวิชาการประสบการณ์การขับเคลื่อนงาน และสร้างความร่วมมือการดำเนินงานร่วมกันในอนาคต ของภาคส่วนต่างๆ เพื่อนำมาสู่ความสำเร็จในการทำให้การประเมินผลกระทบสามารถเป็นเครื่องมือของการพัฒนาอย่างยั่งยืนของทั้งประเทศไทย ประเทศในภูมิภาคอาเซียนและภูมิภาคอื่นๆ โดยจัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การปาฐกถาพิเศษจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในและต่างประเทศ การนำเสนอผลงานทางวิชาการและประสบการณ์ในการขับเคลื่อนงาน การจัดเวทีเสวนาและอภิปรายในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การจัดพื้นที่เพื่อการสร้างความร่วมมือ/ขยายเครือข่ายร่วมดำเนินงาน เป็นต้น

๕. ผู้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (กลุ่มเป้าหมาย)

หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา บริษัทที่ปรึกษาที่ทำงานศึกษาวิจัยและดำเนินงานด้านการประเมินผลกระทบ ภาคประชาสังคม และประชาชนที่สนใจทั้งในและต่างประเทศ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๔๐๐ คน

๖. กำหนดวันจัดประชุมวิชาการฯ

วันจันทร์ที่ ๒๓ ถึงวันพุธที่ ๒๕ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

๗. สถานที่จัดประชุม

มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

๘. องค์กรรับผิดชอบ

๘.๑ องค์กรเจ้าภาพ

๑) คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

โดย คณะกรรมการพัฒนาระบบและกลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

๒) มหาวิทยาลัยนเรศวร

โดย คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

๘.๒ องค์กรสนับสนุน ได้แก่ หน่วยงานต่างประเทศ หน่วยงานภาครัฐ สถาบันวิชาการ/การศึกษา องค์กรภาคียุทธศาสตร์ องค์กรธุรกิจเอกชน

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ได้องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบในด้านต่างๆ ทางด้านวิชาการและการขับเคลื่อน ทั้งในประเทศไทย ประเทศในภูมิภาคอาเซียนและนานาชาติ

๙.๒ เกิดภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานการประเมินผลกระทบทั้งในประเทศไทย และระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนและนานาชาติ

๙.๓ เกิดการพัฒนาฐานข้อมูลการวิจัย และบทความวิชาการด้านการประเมินผลกระทบของประเทศไทย ประเทศในภูมิภาคอาเซียนและนานาชาติ